

Ե Ր Ե Վ Ա Ն Ի Պ Ե Տ Ա Կ Ա Ն Հ Ա Մ Ա Լ Ս Ա Ր Ա Ն
Ի Ր Ա Վ Ա Գ Ի Տ Ո Ի Թ Յ Ա Ն Ֆ Ա Կ Ո Ի Լ Տ Ե Տ

Ք Ր Ե Ա Կ Ա Ն Դ Ա Տ Ա Վ Ա Ր Ո Ի Թ Յ Ա Ն Ե Վ
Կ Ր Ի Մ Ի Ն Ա Լ Ի Ս Տ Ի Կ Ա Յ Ի Ա Մ Բ Ի Ո Ն

Դ Ա Ս Ը Ն Թ Ա Ց Ի Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

Դասընթաց՝ **1902/M02** «Նախաքննության հիմնահարցերը քրեական
դատավարությունում»

Որակավորման
աստիճան՝

մագիստրոսի կրթական ծրագիր

(«Քրեական իրավունք և դատավարություն»
մագիստրոսական ծրագիր)

Կազմեց՝

Իրավ գիտ. թեկ. Դ.Ավետիսյանը

ԵՊՀ հրատարակչություն

Երևան 2017

Ծրագրի ներածություն

1902/M02 <<Նախնական քննության հիմնահարցերը քրեական դատավարությունում>> (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 58 ժամ ինքնուրույն աշխատանք),

1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել մինչդատական վարույթի խնդիրները և դատավարական ձևի առանձնահատկությունները, հանցագործությունների բացահայտման, դատավարության մասնակիցների իրավական վիճակի, ապացույցների հավաքման, դատախազական հսկողության և դատական վերահսկողության, ինչպես նաև անձի իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանության ապահովման տեսական և գործնական հիմնախնդիրները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կկարողանա.

- լուսաբանել նախնական քննության իրավական հիմքերը և խնդիրները,
- ներկայացնել մինչդատական վարույթում քրեական դատավարության սկզբունքների իրացման առանձնահատկությունները,
- քննարկել մինչդատական վարույթում քրեական դատավարության սուբյեկտների իրավական վիճակը, նրանց կողմից իրականացվող գործառույթները,
- բացատրել մինչդատական վարույթում դատական վերահսկողության էությունը և նշանակությունը,
- քննարկել քննիչի աշխատանքի գիտական կազմակերպման հիմունքները,

Ունակ կլինի.

- *(բուն մասնագիտական կարողություններ)*
- համեմատել և տարբերակել մինչդատական վարույթում հանրային և մասնավոր շահերը

- որոշել մինչդատական վարույթում քրեական դատավարության սկզբունքների կիրառման առանձնահատկությունները,
- վերլուծել հետաքննության և նախաքննության ինստիտուտների բնութագրական հատկանիշները,
- քննարկել քրեական գործի կասեցման և քրեական գործի կարճման և քրեական հետապնդման դադարեցման ինստիտուտների հիմնախնդիրները, կազմել համապատասխան դատավարական փաստաթղթեր,
- լուսաբանել մինչդատական վարույթում դատական վերահսկողության հիմնախնդիրները՝ ըստ դրա առանձին տեսակների,
- կիրառել քննիչի աշխատանքի գիտական կազմակերպման հիմնադրույթները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննությունների անցկացման ձևերը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 4 միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ընթացիկ քննություն. Բանավոր հարցում երկու հարց՝ յուրաքանչյուրը երկու միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է: Առաջին ընթացիկ քննությանը ներկայացվում են թեմաներ 1-6-ը:

2-րդ ընթացիկ քննություն. Գրավոր առաջադրանք՝ ռեֆերատ, որը գնահատվում է 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Եզրափակիչ քննությունն բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ յուրաքանչյուրը առավելագույնը 2,5 միավոր, քայլը 0.5:

Դասընթացի բովանդակությունը

Թեմա 1

Նախնական քննության իրավական հիմքերը և խնդիրները (5 ժամ դասախոսություն)

1. Նախնական քննության էությունը և նշանակությունը: 2. Նախնական քննության խնդիրները: Քրեական դատավարության այս փուլում անձի իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանության և հանցագործությունների արագ և լրիվ բացահայտման խնդիրների փոխհարաբերակցությունը: 3. Նախնական քննության փուլում իրականացվող դատավարական գործառույթների հասկացությունը և տեսակները: 4. Քրեական հետապնդումը որպես մինչդատական վարույթն իրականացնող մարմինների գործունեության հիմնական ուղղություն: 5. Դատավարական ձևի հասկացությունը և նշանակությունը: Նախնական քննության փուլում դատավարական ձևի տարբերացման հիմնահարցերը: 6. Քրեադատավարական երաշխիքների ընդհանուր բնութագիրը:

Հարցեր 1-6 – Անցկացվում է ներածական դասախոսություն՝ խմբային քննարկման միջոցով:

Հարցեր 1-6 – Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում անցկացվում է քննարկում (պահանջվող նյութը՝ ՀՀ քրեական դատավարություն, հատուկ մաս, Երևան, ԵՊՀ, 2010թ., Պետրոսյան Կ.Խ. Նախաքննության գիտական կազմակերպման հիմքունքները, Երևան, «Տիգրան Մեծ», 2004թ, Ալեքսանյան Մ. Նախնական քննություն, Երևան, 2002թ.):

Թեմա 2

Նախնական քննության սկզբունքները (5 ժամ դասախոսություն)

1. Քրեական դատավարության սկզբունքների հասկացությունը և համակարգը: 2. Նախաքննության ընթացքում կիրառվող համընդհանուր իրավական սկզբունքները՝

օրինականության, հումանիզմի, արդարության և ժողովրդավարության: 3. Նախաքննության ընթացքում կիրառվող համընդհանուր դատավարական սկզբունքները՝ բոլորի հավասարությունը օրենքի առջև, անձի անձեռնմխելիությունը, բնակարանի և գույքի անձեռնմխելիությունը, նամակագրության, հեռախոսային խոսակցությունների, փոստային, հեռագրական և այլ հաղորդումների գաղտնիությունը, դատավարության լեզուն, գործի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննությունը, անմեղության կանխավարկածը, մեղադրյալի պաշտպանության իրավունքի ապահովումը, մրցակցությունը, ինքնամերկացումից ազատելը: 4. Նախաքննության առանձնահատուկ սկզբունքները՝ քննության արագությունը, քննիչի դատավարական ինքնուրույնությունը, նախաքննության գաղտնիությունը: 5. Նախաքննության ընթացքում քրեական դատավրության սկզբունքների կիրառման առանձնահատկությունները և դրանց ապահովման երաշխիքները:

Հարցեր 1-5 – Անցկացվում է դասախոսություն՝ խմբային քննարկման միջոցով:

Հարցեր 1-5 – Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում անցկացվում է քննարկում (պահանջվող նյութը՝ ՀՀ քրեական դատավարություն, հատուկ մաս, Երևան, ԵՊՀ, 2010թ., Добровольская Т.Н. Принципы советского уголовного процесса. М., 1971., Шестакова С.Д. Состязательность уголовного процесса. М., 2001:

Պրակտիկ նյութեր՝ 24 հուլիսի 2007 թվականի ՍԴՈ-710 որոշում, Սամսոն Ամիրխանյանի գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի՝ 2012 թվականի նոյեմբերի 1-ի թիվ ԵԱԴԴ/0034/01/12 որոշում, Մարգար Հակոբյանի գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի՝ 2013 թվականի մայիսի 8-ի թիվ ԵԿԴ/0168/01/12 որոշում, Արմեն Բաղդասարանի գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի՝ 2013 թվականի սեպտեմբերի 13-ի թիվ ԵԱՔԴ/0009/11/13 որոշում, Գրիգոր Գրիգորյանի գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի՝ 2015 թվականի փետրվարի 27-ի թիվ ԳԴ/0002/01/14 որոշում, Արմեն Բաբայանի և Սուրեն Թումանյանի գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի՝ 2011 թվականի դեկտեմբերի 22-ի թիվ ԵԷԴ/0044/01/11 որոշում, Սարիբեկ Հարությունյանի գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի՝ 2013 թվականի փետրվարի 15-ի թիվ ԵԱՔԴ/0020/11/12 որոշում, Արմեն Աբրահամյանի գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի՝ 2014 թվականի հոկտեմբերի 31-ի թիվ ԼԴ/0178/01/12 որոշում, Նաիրա Գելաշվիլու գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի՝ 2007 թվականի մայիսի 4-ի ՎԲ-72/07 որոշում, Ս.Քրմոյանի գործով 2016 թվականի մարտի 30-ի ԵԿԴ/0059/01/14 որոշում, Գագիկ Միքայելյանի գործով ՀՀ

վճռաբեկ դատարանի՝ 2009 թվականի դեկտեմբերի 18-ի թիվ ԵԱԴԴ/0085/06/09 որոշում, Նորիկ Պողոսյանի գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի՝ 2010 թվականի մարտի 26-ի թիվ ՀՅՔԴԴ2/0153/01/08 որոշում, Տիգրան Առաքելյանի և այլոց գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի՝ 2013 թվականի մայիսի 8-ի թիվ ԵԿԴ/0225/01/11 որոշում, Դավիթ Բաբայանի գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի՝ 2012 թվականի հունիսի 8-ի թիվ ԿԴ1/0043/01/11 որոշում, Գևորգ Խնուսյանի գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի՝ 2014 թվականի հոկտեմբերի 31-ի թիվ ԵԷԴ/0030/01/12 որոշում, Մկրտիչ Սարգսյանի գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի՝ 2015 թվականի հունիսի 5-ի թիվ ԵՄԴ/0020/01/14 որոշում, ՀՀ սահմանադրական դատարանի՝ 2015 թվականի նոյեմբերի 17-ի թիվ ՍԴՈ-1236 որոշում, Արարատ Ավագյանի և Վահան Սահակյանի գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի՝ 2014 թվականի հոկտեմբերի 31-ի թիվ ԵԿԴ/0252/01/13 որոշում):

Թեմա 3

Նախնական քննություն կատարելու ընդհանուր պայմանները

(4 ժամ դասախոսություն)

1. Նախաքննության մարմինների իրավական վիճակը: Նախաքննության համակարգը: 2. Նախնական քննության ընդհանուր պայմանների հասկացությունը և նշանակությունը: 3. Քրեական գործերով նախաքննության պարտադիր լինելը: 4. Քննչական ենթակայության հասկացությունը և տեսակները: 5. Նախաքննության կատարման վայրը: 6. Նախնական քննության կատարման սկիզբն ու ավարտը: 7. Նախնական քննության կատարման ժամկետները, դրանց երկարացման հիմքերը և կարգը: 8. Միջնորդությունների քննարկումը և լուծումը: 9. Քննչական-օպերատիվ խմբի ստեղծումը և նրա գործունեության ապահովումը: 10. Նախաքննության ընթացքում քրեական գործերի միացումը և անջատումը: 11. Հանցանքի կատարմանը նպաստող պատճառների և պայմանների պարզումը և վերացումը: 12. Բարոյական նորմերի և սկզբունքների պահպանումը նախաքննության ընթացքում:

Հարցեր 1-12 – Անցկացվում է դասախոսություն՝ խմբային քննարկման միջոցով:

Հարցեր 1, 2, 4, 7, 8, 12 – Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում անցկացվում է քննարկում (պահանջվող նյութը՝ ՀՀ

քրեական դատավարություն, հատուկ մաս, Երևան, ԵՊՀ, 2010թ., Викторов Б.А. Общие условия предварительного расследования в советском уголовном процессе. М., 1971. :

Պրակտիկ նյութ՝ 27 հոկտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՈ-836, Արթուր Ժորայի Ալեքսանյանի և Արմեն Ժորայի Ալեքսանյանի վերաբերյալ 2008 թվականի մայիսի 23-ի որոշումը, գործ ՎԲ-32/08, Ա.Սարգսյանի վերաբերյալ 2015 թվականի օգոստոսի 28-ի թիվ ԵԿԴ/0184/11/14 որոշումը):

Թեմա 4

Հետաքննության հասկացությունը և խնդիրները

(2 ժամ դասախոսություն)

1. Հետաքննությունը որպես հանցագործությունների բացահայտմանն ուղղված գործունեություն: 2. Քրեական դատավարությունում հետաքննության ինստիտուտի զարգացման հիմնական փուլերը: 3. Հետաքննության մարմինների դատավարական վիճակի ընդհանուր բնութագիրը: 4. Հետաքննության բովանդակությունը կազմող գործողությունների էությունն ու նշանակությունը: 5. Հետաքննության մարմնի և քննիչի փոխգործունեությունը քրեական դատավարությունում: 6. Քրեական գործերի քննության ընթացքում առաջացող փոխգործունեության ձևերը: 7. Հետաքննության մարմնի փոխհարաբերությունը դատախազի հետ:

Հարցեր 1-7 – Անցկացվում է դասախոսություն՝ խմբային քննարկման միջոցով:

Հարցեր 1-7 – Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում անցկացվում է քննարկում (պահանջվող նյութը՝ ՀՀ քրեական դատավարություն, հատուկ մաս, Երևան, ԵՊՀ, 2010թ., Кругликов А.П. Правовое положение органов и лиц, производящих дознание, в советском уголовном процессе. Волгоград. 1986., Սահմանադրական դատարանի 2016թ. փետրվարի 2-ի թիվ ՍԴՈ – 1253 որոշումը, Վճռաբեկ դատարանի՝ Արմեն Աբրահամյանի վերաբերյալ 2007 թվականի փետրվարի 27-ի թիվ ՎԲ- 30/07 որոշումը):

Թեմա 5

Քրեական դատավարության մասնակիցների իրավական
վիճակը նախնական քննության փուլում
(4 ժամ դասախոսություն)

1. Նախնական քննության փուլում քրեական դատավարության մասնակիցների իրավական վիճակի ընդհանուր բնութագիրը: 2. Դատավարության մասնակիցների իրավունքների և օրինական շահերի ապահովման երաշխիքները նախաքննության ընթացքում: 3. Հետաքննության մարմնի և քննիչի կողմից դատավարության մասնակիցներին նրանց իրավունքների պարզաբանումը: 4. Դատավարության մասնակիցների բողոքների և միջնորդությունների քննարկումը և լուծումը: 5. Անձին որպես մեղադրյալ ներգրավելու նշանակությունը, հիմքերը և դատավարական կարգը: Անձին որպես մեղադրյալ ներգրավելու մասին որոշման բովանդակությունը և ձևը: 7. Մեղադրանքի առաջադրումը: Առաջադրված մեղադրանքի փոփոխման և լրացման հիմքերը և կարգը:

Հարցեր 1-7 – Անցկացվում է դասախոսություն՝ խմբային քննարկման միջոցով:

Հարցեր 1-7 – Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում անցկացվում է քննարկում, դատավարական համապատասխան փաստաթղթերի կազմում, միջազգային պայմանագրերի վերլուծում (պահանջվող նյութը՝ Դիլբանդյան Ս.Ա. Անձի իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանության ապահովումը Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության մինչդատական վարույթում, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2011թ., Шадрин В.С. Обеспечение прав личности при расследований, М., 2000:

Պրակտիկ նյութ՝ Վճռաբեկ դատարանի՝ Արթուր Խաչատուրի Սերոբյանի վերաբերյալ 2007 թվականի մարտի 30-ի թիվ ՎԲ-46/07 որոշումը, Արմեն Զախարի Աբրահամյանի վերաբերյալ 2008 թվականի դեկտեմբերի 26-ի թիվ ՎԲ-73/08 որոշումը, Գ.Ճաղարյանի և այլոց վերաբերյալ թիվ ԵՇԴ/0002/01/11 որոշումը, Ա.Դավթյանի և Ս.Մկրտչյանի վերաբերյալ թիվ ԵԱԴԴ/0004/11/12 որոշումը, Ռոբերտ Հակոբյանի գործով 2013 թվականի ապրիլի 18-ի թիվ ԵԱԲԴ/0218/06/12 որոշում, Արթուր Բադալյանի և մյուսների գործով 2013 թվականի հոկտեմբերի 18-ի թիվ ԼԴ/0227/01/12 որոշում, Սահմանադրական դատարանի 2017 թվականի մայիսի 30-ի թիվ ՍԴՈ-1372 որոշումը):

ԹԵՄԱ 6

Քննչական գործողություններ (4 ժամ դասախոսություն)

1. Քննչական գործողությունների հասկացությունը, դրանց դերն ապացուցման ընթացքում: 2. Քննչական գործողությունների իրականացման սահմանադրական և դատավարական հիմքերը: 3. Քննչական գործողությունների տեսակները: 4. Քննչական գործողությունների կատարման դատավարական կարգը, դրանց ընթացքի ու արդյունքների ձևակերպումը: 5. Քննչական գործողության արձանագրությունը և դրան ներկայացվող պահանջները: Քննչական գործողությունների ընթացքի և արդյունքների ֆիքսման լրացուցիչ ձևերը: 6. Քննչական գործողության մասնակիցները, նրանց իրավունքները և պարտականությունները: 7. Քննչական գործողություններ կատարելիս անձի իրավունքների ապահովման երաշխիքները: 8. Դատական վերահսկողությունն առանձին քննչական գործողությունների կատարման նկատմամբ: 9. Քննչական առանձին գործողությունների կատարման հետ կապված պրակտիկայում և տեսության մեջ առաջացած հիմնահարցերը:

Հարցեր 1-9 – Անցկացվում է դասախոսություն՝ խմբային քննարկման միջոցով:

Հարցեր 1-9 – Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում անցկացվում է քննարկում, դատավարական փաստաթղթերի կազմում (պահանջվող նյութը՝ Шейфер С.А. Следственные действия. Основания, процессуальный порядок и доказательственное значение, М., 2004, :

Պրակտիկ նյութեր՝ Սահմանադրական դատարանի 2010 թվականի նոյեմբերի 9 թիվ ՍԴՈ-923 որոշում, 2010 թվականի նոյեմբերի 23 թիվ ՍԴՈ- 926 որոշում, Վճռաբեկ դատարանի՝ Վ.Խաչատրյանի վերաբերյալ թիվ ԵԿԴ/0666/10/11 որոշում, «Մեզո Գոլդ» ՍՊԸ-ի վերաբերյալ թիվ ԵԿԴ/1133/07/11 որոշում, Սարիբեկ Հարությունյանի գործով 2014 թվականի մայիսի 31-ի թիվ ԵԱՔԴ/0189/01/11 որոշում, Սեպուհ Թադևոսյանի և Սիրուն Նաջարյանի գործով 2015 թվականի դեկտեմբերի 18-ի թիվ ԵՇԴ/0073/07/15 որոշում. «Հաշվողական Տեխնիկայի և Ինֆորմատիկայի ԳՀԻ» փակ բաժնետիրական ընկերության գործով 2015 թվականի հունիսի 5-ի թիվ ԵԿԴ/0867/07/14 որոշում, <Անուշկա> ՍՊԸ-ի գործով գործով 2014 թվականի օգոստոսի 15-ի թիվ ԵԿԴ/0223/07/14 որոշում):

ԹԵՄԱ 7

Նախաքննության կասեցումը և ավարտումը (2 ժամ դասախոսություն)

1. Նախաքննության կասեցման հասկացությունը, հիմքերը և դատավարական կարգը: 2. Նախաքննության կասեցման մասում տեղ գտած հիմնահարցերը: 3. Մեղադրյալի հետախուզումը: 4. Քրեական գործով վարույթի վերսկսման պայմանները և դատավարական կարգը: 5. Նախաքննության ավարտման հասկացությունը և ձևերը: 6. Քրեական գործի կարճման հիմքերը և դատավարական կարգը: 7. Մեղադրական եզրակացությունը: 8. Դատախազի լիազորությունները մեղադրական եզրակացությունը հաստատելիս:

Հարցեր 1-8 – Անցկացվում է դասախոսություն՝ խմբային քննարկման միջոցով:

Հարցեր 1-8 – Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում անցկացվում է քննարկում, դատավարական փաստաթղթերի կազմում (պահանջվող նյութը՝ Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարություն: Հատուկ մաս. Երևան, Երևանի համալս. հրատ., 2010թ., Գ.Ճաղարյանի և այլոց վերաբերյալ որոշում, ԵՇԴ/0002/01/11, Դ.Բաբայանի վերաբերյալ որոշում, ԿԴ1/0043/01/11, Թ.Գևորգյանի վերաբերյալ որոշում, ԼԴ/0203/01/11, Դ.Ղասաբյանի վերաբերյալ որոշում, ԵՇԴ/0158/01/11, Անահիտ Սաղաթեյանի գործով 2011 թվականի հոկտեմբերի 20-ի թիվ ԳԴ5/0022/01/10 որոշում):

ԹԵՄԱ 8

Քննիչի աշխատանքի գիտական կազմակերպումը (2 ժամ դասախոսություն)

1. Քննիչի աշխատանքի գիտական կազմակերպման հասկացությունը: 2. Քննիչի աշխատանքի համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծումը: Նախաքննության պլանավորումը: 3. Գիտատեխնիկական միջոցների օգտագործումը նախաքննության ընթացքում: 4. Չայնագրառման և տեսաձայնագրառման կիրառումը քննչական գործողություններ կատարելիս:

Հարցեր 1-4 – Անցկացվում է դասախոսություն՝ խմբային քննարկման միջոցով:

Հարցեր 1-4 – Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում անցկացվում է քննարկում (պահանջվող նյութը՝ Պետրոսյան Կ.Խ. Նախաքննության գիտական կազմակերպման հիմքունքները, Երևան, «Տիգրան Մեծ», 2004թ.):

Թեմա 9

Մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողությունը (2 ժամ դասախոսություն)

1. Մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության էությունը և նշանակությունը: 2. Մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության սահմանները: 3. Մինչդատական վարույթում դատախազական հսկողության և դատական վերահսկողության փոխհարաբերակցությունը: Այս ինստիտուտի կիրառման արդյունավետությունը:

Հարցեր 1-3 – Անցկացվում է դասախոսություն՝ խմբային քննարկման միջոցով:

Հարցեր 1-3– Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում անցկացվում է քննարկում (պահանջվող նյութը՝ Ղազինյան Գ.Ս. Քրեական դատավարության պատմական և արդի հիմնախնդիրները Հայաստանում, Երևան, Երևանի համալս. հրատ., 2001թ., Դիլբանդյան Ս.Ա. Անձի իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանության ապահովումը Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության մինչդատական վարույթում, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2011թ., Ավետիսյան Դ.Զ. Գիտական աշխատությունների ժողովածու– Եր.: ԵՊՀ հրատ., 2016, О некоторых проблемах судебного контроля в отношении оперативно-розыскной деятельности (соавтор Гагик Казинян), Պետություն և իրավունք, N 2 (72), Երևան, 2016, Ավետիսյան Դ.Զ., Դանիելյան Ա.Կ. Դատական վերահսկողությունը <բնակարանի խուզարկություն> քննչական գործողության նկատմամբ (ՀՀ վճռաբեկ դատարանի որոշումների վերլուծություն), <Դատական իշխանություն>, հուլիս 2016 7 (205), Ավետիսյան Դ.Զ., Դանիելյան Ա.Կ. Վարույթն իրականացնող մարմնի որոշումների և գործողությունների (անգործության) հետագա դատական վերահսկողության քրեադատավարական

կառուցակարգերի վերլուծությունը ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախադեպային իրավունքի համատեքստում <Դատական իշխանություն>, հուլիս 2016 7 (205), Ավետիսյան Դ.Զ., Դանիելյան Ա.Կ. Հետագա դատական վերահսկողության սահմանների առանձին հարցերի վերլուծությունը ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախադեպային իրավունքի համատեքստում, <Դատական իշխանություն>, հուլիս 2016 7 (205), Դանիելյան Ա.Կ. Վարույթի հանրային մասնակիցների կողմից մինչդատական ակտերը դատարան բողոքարկելու իրավաչափության որոշ հիմնախնդիրներ, ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետի ասպիրանտների և հայցորդների 2015թ. նստաշրջանի նյութերի ժողովածու,-Եր.: ԵՊՀ հրատ., 2016:

Պրակտիկ նյութեր՝ 24 հուլիսի 2007 թվականի ՍԴՈ-710, 7 դեկտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՈ- 844, 23 նոյեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ-926, Վճռաբեկ դատարանի՝ Արման Քրմոյանի վերաբերյալ 2007 թվականի փետրվարի 27-ի որոշումը, գործ ՎԲ- 02/07, Ժ.Պարոնյանի վերաբերյալ որոշում, ԵԿԴ/0185/06/12, Արմեն Գրիգորյանի գործով 2014 թվականի մարտի 28-ի թիվ ԵԿԴ/0125/11/13 որոշում, Աշոտ Հակոբյանի գործով 2015 թվականի փետրվարի 27-ի թիվ ԵԿԴ/0064/11/14 որոշում, «Մեզո գույր» ՍՊԸ-ի գործով 2012 թվականի հունիսի 8-ի թիվ ԵԿԴ/1133/07/11 որոշում, Լևիկ Պողոսյանի վերաբերյալ 2011 թվականի դեկտեմբերի 22-ի թիվ ԵԿԴ/0136/11/11 որոշում, Հովհաննես Գինոսյանի գործով 2013 թվականի փետրվարի 15-ի թիվ ԼԴ/0023/11/12 որոշում, Դավիթ Վարոսյանի գործով 2014 թվականի դեկտեմբերի 16-ի թիվ ՇԴ/0005/11/14 որոշում, Վահագն Եզիազարյանի գործով 2014 թվականի դեկտեմբերի 16-ի թիվ ՇԴ/0012/11/12 որոշում, «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ-ի գործով 2015 թվականի հունիսի 5-ի թիվ ԳԴ3/0001/11/14 որոշում, Գոռ Դուրյանի գործով 2015 թվականի հունիսի 5-ի թիվ ՏԴ/0052/06/14 որոշում, Սամվել Շահնազարյանի գործով 2015 թվականի փետրվարի 27-ի թիվ ԵՇԴ/0002/11/14 որոշում, Համբարձում Հարությունյանի գործով 2011 թվականի հուլիսի 13-ի թիվ ԵԿԴ/0004/11/11 որոշում):

ՀԱՆՑԱՇԱՐԿ

«Նախնական քննության հիմնահարցերը» դասընթացի առաջին ընթացիկ քննության

1. Նախնական քննության էությունը և նշանակությունը:
2. Նախնական քննության խնդիրները:

3. Քրեական դատավարության այս փուլում անձի իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանության և հանցագործությունների արագ և լրիվ բացահայտման խնդիրների փոխհարաբերակցությունը:
4. Նախնական քննության փուլում իրականացվող դատավարական ֆունկցիաների հասկացությունը և տեսակները:
5. Քրեական հետապնդումը որպես մինչդատական վարույթն իրականացնող մարմինների գործունեության հիմնական ուղղություն:
6. Դատավարական ձևի հասկացությունը և նշանակությունը:
7. Նախնական քննության փուլում դատավարական ձևի տարբերացման հիմնահարցերը:
8. Քրեական դատավարության սկզբունքների հասկացությունը և համակարգը:
9. Նախաքննության ընթացքում կիրառվող համընդհանուր իրավական սկզբունքները՝ օրինականության, հումանիզմի, արդարության և ժողովրդավարության:
10. Նախաքննության ընթացքում կիրառվող համընդհանուր դատավարական սկզբունքները՝ բոլորի հավասարությունը օրենքի առջև, անձի անձեռնմխելիությունը, բնակարանի և գույքի անձեռնմխելիությունը, նամակագրության, հեռախոսային խոսակցությունների, փոստային, հեռագրական և այլ հաղորդումների գաղտնիությունը, դատավարության լեզուն, գործի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննությունը, անմեղության կանխավարկածը, մեղադրյալի պաշտպանության իրավունքի ապահովումը, մրցակցությունը, ինքնամերկացումից ազատելը:
11. Նախաքննության առանձնահատուկ սկզբունքները՝ քննության արագությունը, քննիչի դատավարական ինքնուրույնությունը, նախաքննության գաղտնիությունը:
12. Նախաքննության ընթացքում քրեական դատավարության սկզբունքների կիրառման առանձնահատկությունները և դրանց ապահովման երաշխիքները:
13. Նախաքննության մարմինների իրավական վիճակը:
14. Նախաքննության համակարգը:
15. Նախնական քննության ընդհանուր պայմանների հասկացությունը և նշանակությունը:
16. Քրեական գործերով նախաքննության պարտադիր լինելը:
17. Քննչական ենթակայության հասկացությունը և տեսակները:
18. Նախաքննության կատարման վայրը:
19. Նախնական քննության կատարման սկիզբն ու ավարտը:
20. Նախնական քննության կատարման ժամկետները, դրանց երկարացման հիմքերը և կարգը:
21. Միջնորդությունների քննարկումը և լուծումը:

22. Քննչական-օպերատիվ խմբի ստեղծումը և նրա գործունեության ապահովումը:
23. Նախաքննության ընթացքում քրեական գործերի միացումը և անջատումը:
24. Հանցանքի կատարմանը նպաստող պատճառների և պայմանների պարզումը և վերացումը:
25. Հետաքննությունը որպես քրեական գործի քննության սկզբնական մաս:
26. Հետաքննության մարմինների դատավարական վիճակի ընդհանուր բնութագիրը:
27. Անհետաձգելի քննչական գործողությունների կատարումը հետաքննության մարմնի կողմից:
28. Քրեական դատավարությունում հետաքննության ինստիտուտի զարգացման հիմնական փուլերը:
29. Հետաքննության մարմնի և քննիչի փոխգործունեությունը քրեական դատավարությունում:
30. Քրեական գործերի քննության ընթացքում առաջացող փոխգործունեության ձևերը: Հետաքննության մարմնի փոխհարաբերությունը դատախազի հետ:
31. Նախնական քննության փուլում քրեական դատավարության մասնակիցների իրավական վիճակի ընդհանուր բնութագիրը:
32. Դատավարության մասնակիցների իրավունքների և օրինական շահերի ապահովման երաշխիքները նախաքննության ընթացքում:
33. Հետաքննության մարմնի և քննիչի կողմից դատավարության մասնակիցներին նրանց իրավունքների պարզաբանումը:
34. Դատավարության մասնակիցների բողոքների և միջնորդությունների քննարկումը և լուծումը:
35. Անձին որպես մեղադրյալ ներգրավելու նշանակությունը, հիմքերը և դատավարական կարգը:
36. Անձին որպես մեղադրյալ ներգրավելու մասին որոշման բովանդակությունը և ձևը:
37. Մեղադրանքի առաջադրումը:
38. Առաջադրված մեղադրանքի փոփոխման և լրացման հիմքերը, կարգը:
39. Քննչական գործողությունների հասկացությունը, դրանց դերն ապացուցման ընթացքում:
40. Քննչական գործողությունների իրականացման սահմանադրական և դատավարական հիմքերը:
41. Քննչական գործողությունների տեսակները:

42. Քննչական գործողությունների կատարման դատավարական կարգը, դրանց ընթացքի ու արդյունքների ձևակերպումը:
43. Քննչական գործողության արձանագրությունը և դրան ներկայացվող պահանջները:
44. Քննչական գործողությունների ընթացքի և արդյունքների ֆիքսման լրացուցիչ ձևերը:
45. Քննչական գործողության մասնակիցները, նրանց իրավունքները և պարտականությունները:
46. Քննչական գործողություններ կատարելիս անձի իրավունքների ապահովման երաշխիքները:
47. Դատական վերահսկողությունն առանձին քննչական գործողությունների կատարման նկատմամբ:
48. Քննչական առանձին գործողությունների կատարման հետ կապված պրակտիկայում և տեսության մեջ առաջացած հիմնահարցերը:

Թեմաներ

«Նախնական քննության հիմնահարցերը» դասընթացի ռեֆերատ աշխատանքների

1. Նախնական քննության տեղը քրեական դատավարության փուլերի համակարգում:
2. Քրեական դատավարության այս փուլում անձի իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանության և հանցագործությունների արագ և լրիվ բացահայտման խնդիրների փոխհարաբերակցությունը:
3. Նախնական քննության փուլում իրականացվող դատավարական գործառույթների հասկացությունը և տեսակները:
4. Քրեական հետապնդումը որպես մինչդատական վարույթն իրականացնող մարմինների գործունեության հիմնական ուղղություն:
5. Նախնական քննության փուլում դատավարական ձևի տարբերացման հիմնահարցերը:
6. Քննիչի դատավարական ինքնուրույնությունը որպես նախաքննության արդյունավետության բարձրացման երաշխիք:
7. Նախաքննության մարմինների իրավական վիճակի առանձնահատկությունները:
8. Նախնական քննության ընդհանուր պայմանների հասկացությունը և նշանակությունը:
9. Քննչական ենթակայության հասկացությունը և տեսակները:
10. Նախնական քննության կատարման ժամկետները, դրանց երկարացման հիմքերը և կարգը:
11. Միջնորդությունների քննարկումը և լուծումը մինչդատական վարույթում:
12. Նախաքննության ընթացքում քրեական գործերի միացման և անջատման հիմնահարցերը:
13. Հետաքննությունը որպես քրեական գործի քննության սկզբնական մաս:
14. Քրեական դատավարությունում հետաքննության ինստիտուտի զարգացման հիմնական փուլերը:
15. Հետաքննության մարմնի և քննիչի փոխգործունեությունը քրեական դատավարությունում:
16. Նախնական քննության փուլում քրեական դատավարության մասնակիցների իրավական վիճակի ընդհանուր բնութագիրը:
17. Դատավարության մասնակիցների իրավունքների և օրինական շահերի ապահովման երաշխիքները նախաքննության ընթացքում:

18. Դատավարության մասնակիցների բողոքների և միջնորդությունների քննարկումը և լուծումը:
19. Անձին որպես մեղադրյալ ներգրավելու նշանակությունը, հիմքերը և դատավարական կարգը:
20. Առաջադրված մեղադրանքի փոփոխման և լրացման հիմքերը, կարգը:
21. Քննչական գործողությունների հասկացությունը, դրանց դերն ապացուցման ընթացքում:
22. Քննչական գործողությունների կատարման դատավարական կարգը, դրանց ընթացքի ու արդյունքների ձևակերպումը:
23. Քննչական գործողությունների ընթացքի և արդյունքների ֆիքսման լրացուցիչ ձևերը:
24. Քննչական գործողության մասնակիցները, նրանց իրավունքները և պարտականությունները:
25. Քննչական գործողություններ կատարելիս անձի իրավունքների ապահովման երաշխիքները:
26. Քննչական առանձին գործողությունների կատարման հետ կապված պրակտիկայում և տեսության մեջ առաջացած հիմնահարցերը:
27. Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության և քրեական դատավարության փոխհարաբերակցությունը:
28. Օպերատիվ հետախուզական տվյալների օգտագործումը նախնական քննության փուլում:
29. Նախաքննության կասեցման հասկացությունը, հիմքերը և դատավարական կարգը:
30. Նախաքննության կասեցման մասում տեղ գտած հիմնահարցերը: Մեղադրյալի հետախուզումը:
31. Քրեական գործի կարճման հիմքերը և դատավարական կարգը:
32. Մեղադրական եզրակացությունը:
33. Անմեղսունակների կողմից կատարված հանրորեն վտանգավոր արարքների վերաբերյալ գործերով նախաքննության առանձնահատկությունները:
34. Քննիչի աշխատանքի գիտական կազմակերպման հասկացությունը:
35. Գիտատեխնիկական միջոցների օգտագործումը նախաքննության ընթացքում:
36. Ձայնագրառման և տեսաձայնագրառման կիրառումը քննչական գործողություններ կատարելիս:

Ինքնուրույն աշխատանքի (58 ժամ) ուղեցույց

Ուսանողը գիտական աշխատանք է ներկայացնում հնարավորինս իր մագիստրոսական թեզին առնչվող թեմայով կամ մեկ այլ՝ իր համար նախընտրելի թեմայով: Կատարված աշխատանքը թղթային տարբերակով ինչպես նաև էլեկտրոնային կրիչի վրա ներկայցվում է ամբիոն: Աշխատանքի ձևավորման պահանջներն են.

- . տառատեսակ՝ հայերենը՝ Silfaen Unicode
- . ռուսերենը և եվրոպական այլ լեզուները՝ Times New roman
- . տառաչափ՝ 12
- . միջտողային քայլք՝ 1,5
- . էջադրման չափեր՝ ձախից՝ 3 սմ, աջից՝ 1,5 սմ, վերևից և ներքևից 2 սմ
- . էջերի համարակալում՝ ներքևում, կենտրոնում:

Գիտական աշխատանքի ծավալը՝ բուն շարադրանքի հատվածը՝ 10-15 էջ:

Աշխատանքը պետք է ունենա՝

- . տիտղոսաթերթ,
- . բովանդակության ցանկ,
- . բուն շարադրանք,
- . օգտագործված գրականության ցանկ:

Աշխատանքում պարտադիր են այն աղբյուրներին հղումները, որոնք օգտագործվել են աշխատանքը գրելիս:

Աշխատանքի տիտղոսաթերթը պետք է կազմել տվյալների հետևյալ հերթականությամբ՝

- . ԲՈՒՀ-ի, ֆակուլտետի և ամբիոնի ամբողջական անվանումը,
- . դասընթացի անվանումը,
- . դասախոսի անուն ազգանունը և գիտական կոչումը,
- . աշխատանքի վերնագիրը,
- . հեղինակի անուն ազգանունը, կուրսը, էլ. փոստի հասցեն:

ՀԱՐՅԱՇԱՐ

«Նախնական քննության հիմնահարցերը» դասընթացի քննության

1. Նախնական քննության էությունը և նշանակությունը:
2. Նախնական քննության խնդիրները:
3. Քրեական դատավարության այս փուլում անձի իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանության և հանցագործությունների արագ և լրիվ բացահայտման խնդիրների փոխհարաբերակցությունը:
4. Նախնական քննության փուլում իրականացվող դատավարական ֆունկցիաների հասկացությունը և տեսակները:
5. Քրեական հետապնդումը որպես մինչդատական վարույթն իրականացնող մարմինների գործունեության հիմնական ուղղություն:
6. Դատավարական ձևի հասկացությունը և նշանակությունը:
7. Նախնական քննության փուլում դատավարական ձևի տարբերացման հիմնահարցերը:
8. Քրեական դատավարության սկզբունքների հասկացությունը և համակարգը:
9. Նախաքննության ընթացքում կիրառվող համընդհանուր իրավական սկզբունքները՝ օրինականության, հումանիզմի, արդարության և ժողովրդավարության:
10. Նախաքննության ընթացքում կիրառվող համընդհանուր դատավարական սկզբունքները՝ բոլորի հավասարությունը օրենքի առջև, անձի անձեռնմխելիությունը, բնակարանի և գույքի անձեռնմխելիությունը, նամակագրության, հեռախոսային խոսակցությունների, փոստային, հեռագրական և այլ հաղորդումների գաղտնիությունը, դատավարության լեզուն, գործի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննությունը, անմեղության կանխավարկածը, մեղադրյալի պաշտպանության իրավունքի ապահովումը, մրցակցությունը, ինքնամերկացումից ազատելը:
11. Նախաքննության առանձնահատուկ սկզբունքները՝ քննության արագությունը, քննիչի դատավարական ինքնուրույնությունը, նախաքննության գաղտնիությունը:
12. Նախաքննության ընթացքում քրեական դատավրության սկզբունքների կիրառման առանձնահատկությունները և դրանց ապահովման երաշխիքները:
13. Նախաքննության մարմինների իրավական վիճակը:
14. Նախաքննության համակարգը:

15. Նախնական քննության ընդհանուր պայմանների հասկացությունը և նշանակությունը:
16. Քրեական գործերով նախաքննության պարտադիր լինելը:
17. Քննչական ենթակայության հասկացությունը և տեսակները:
18. Նախաքննության կատարման վայրը:
19. Նախնական քննության կատարման սկիզբն ու ավարտը:
20. Նախնական քննության կատարման ժամկետները, դրանց երկարացման հիմքերը և կարգը:
21. Միջնորդությունների քննարկումը և լուծումը:
22. Քննչական-օպերատիվ խմբի ստեղծումը և նրա գործունեության ապահովումը:
23. Նախաքննության ընթացքում քրեական գործերի միացումը և անջատումը:
24. Հանցանքի կատարմանը նպաստող պատճառների և պայմանների պարզումը և վերացումը:
25. Հետաքննությունը որպես քրեական գործի քննության սկզբնական մաս:
26. Հետաքննության մարմինների դատավարական վիճակի ընդհանուր բնութագիրը:
27. Անհետաձգելի քննչական գործողությունների կատարումը հետաքննության մարմնի կողմից:
28. Քրեական դատավարությունում հետաքննության ինստիտուտի զարգացման հիմնական փուլերը:
29. Հետաքննության մարմնի և քննիչի փոխգործունեությունը քրեական դատավարությունում:
30. Քրեական գործերի քննության ընթացքում առաջացող փոխգործունեության ձևերը: Հետաքննության մարմնի փոխհարաբերությունը դատախազի հետ:
31. Նախնական քննության փուլում քրեական դատավարության մասնակիցների իրավական վիճակի ընդհանուր բնութագիրը:
32. Դատավարության մասնակիցների իրավունքների և օրինական շահերի ապահովման երաշխիքները նախաքննության ընթացքում:
33. Հետաքննության մարմնի և քննիչի կողմից դատավարության մասնակիցներին նրանց իրավունքների պարզաբանումը:
34. Դատավարության մասնակիցների բողոքների և միջնորդությունների քննարկումը և լուծումը:
35. Անձին որպես մեղադրյալ ներգրավելու նշանակությունը, հիմքերը և դատավարական կարգը:

36. Անձին որպես մեղադրյալ ներգրավելու մասին որոշման բովանդակությունը և ձևը:
37. Մեղադրանքի առաջադրումը:
38. Առաջադրված մեղադրանքի փոփոխման և լրացման հիմքերը, կարգը:
39. Քննչական գործողությունների հասկացությունը, դրանց դերն ապացուցման ընթացքում:
40. Քննչական գործողությունների իրականացման սահմանադրական և դատավարական հիմքերը:
41. Քննչական գործողությունների տեսակները:
42. Քննչական գործողությունների կատարման դատավարական կարգը, դրանց ընթացքի ու արդյունքների ձևակերպումը:
43. Քննչական գործողության արձանագրությունը և դրան ներկայացվող պահանջները:
44. Քննչական գործողությունների ընթացքի և արդյունքների ֆիքսման լրացուցիչ ձևերը:
45. Քննչական գործողության մասնակիցները, նրանց իրավունքները և պարտականությունները:
46. Քննչական գործողություններ կատարելիս անձի իրավունքների ապահովման երաշխիքները:
47. Դատական վերահսկողությունն առանձին քննչական գործողությունների կատարման նկատմամբ:
48. Քննչական առանձին գործողությունների կատարման հետ կապված պրակտիկայում և տեսության մեջ առաջացած հիմնահարցերը:
49. Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության էությունը և բնութագրական գծերը:
50. Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության սկզբունքները:
51. Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության իրավական հիմքերը:
52. Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության և քրեական դատավարության փոխհարաբերակցությունը:
53. Օպերատիվ հետախուզական տվյալների օգտագործումը նախնական քննության փուլում:
54. Նախաքննության կասեցման հասկացությունը, հիմքերը և դատավարական կարգը:
55. Նախաքննության կասեցման մասում տեղ գտած հիմնահարցերը: Մեղադրյալի հետախուզումը:
56. Քրեական գործով վարույթի վերսկսման պայմանները և դատավարական կարգը:
57. Նախաքննության ավարտման հասկացությունը և ձևերը:

58. Քրեական գործի կարճման հիմքերը և դատավարական կարգը:
59. Մեղադրական եզրակացությունը:
60. Դատախազի լիազորությունները մեղադրական եզրակացությունը հաստատելիս:
61. Բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ կիրառելու հիմքերը:
62. Անմեղսունակների կողմից կատարված հանրորեն վտանգավոր արարքների վերաբերյալ գործերով նախաքննության առանձնահատկությունները:
63. Դեպքից հետո հոգեկան հիվանդությամբ հիվանդացած անձանց նկատմամբ բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ կիրառելու վերաբերյալ գործերով նախաքննության առանձնահատկությունները:
64. Բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ կիրառելու վերաբերյալ գործերով նախաքննության ավարտման դատավարական կարգը:
65. Քննիչի աշխատանքի գիտական կազմակերպման հասկացությունը:
66. Քննիչի աշխատանքի համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծումը:
67. Նախաքննության պլանավորումը:
68. Գիտատեխնիկական միջոցների օգտագործումը նախաքննության ընթացքում:
69. Ձայնագրառման և տեսաձայնագրառման կիրառումը քննչական գործողություններ կատարելիս:
70. Բարոյական նորմերի և սկզբունքների պահպանումը նախաքննության ընթացքում:

«Նախնական քննության հիմնահարցերը քրեական

դատավարությունում» դասընթացի համար

առաջարկվող գրականություն

ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԱԿՏԵՐ

1. ՀՀ Սահմանադրություն, 2015թ.:
2. ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգիրք:
3. ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգիրքի նախագիծ:
4. ՀՀ քրեական օրենսգիրք:
5. ՀՀ օրենք «Դատախազության մասին».:
6. Մարդու իրավունքների մասին համընդհանուր հռչակագիրը (10.12.1948թ.):
7. Քաղաքացիական և քաղաքական իրավունքների մասին դաշնագիրը (16.12.1966թ.):
8. Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին եվրոպական կոնվենցիան (1950թ.):

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Ղազինյան Գ.Ս., Գաբուզյան Ա.Հ. Առաքելյան Ս.Վ. Ղուկասյան Հ.Հ. Հանցավորության դեմ պայքարը և մարդու իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության հիմնախնդիրները, Երևանի պետ. համալ. հրատ., Երևան, 2004թ.:
2. Ղազինյան Գ.Ս., Ղուկասյան Հ.Հ. , Հարությունյան Ա.Ռ., Մելքոնյան Դ.Ս., Թաթոյան Ա. Մարդու իրավունքների պաշտպանության եվրոպական չափանիշները Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարությունում, Երևանի պետ. համալ. հրատ., Երևան, 2010թ.:
3. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության մեկնաբանություններ, /Գ. Հարությունյանի և Ա. Վաղարշյանի խմբագրությամբ/, Եր.: 2010թ.:
4. Ղազինյան Գ.Ս. Քրեական դատավարության պատմական և արդի հիմնախնդիրները Հայաստանում, Երևան, Երևանի համալս. հրատ., 2001թ.:
5. Ավետիսյան Դ.Զ. Գիտական աշխատությունների ժողովածու– Եր.: ԵՊՀ հրատ., 2016
6. Դիլբանդյան Ս.Ա. Տուժողի իրավունքների և օրինական շահերի ապահովումը քրեական դատավարությունում, Երևան, «Տիգրան Մեծ» հրատ., 1998թ.

7. Դիլբանդյան Ս.Ա. ՀՀ քրեական դատավարության օրենսդրության համապատասխանությունը մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին եվրոպական կոնվենցիայի 5-րդ, 6-րդ հոդվածներին և 7-րդ արձանագրության 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ հոդվածներին, Երևան, 2001թ.:
8. Դիլբանդյան Ս.Ա. Անձի իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանության ապահովումը Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության մինչդատական վարույթում, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2011թ.:
9. Ղուկասյան Հ.Հ. Պաշտպանի դատավարական վիճակը նախնական քննության փուլում, Երևան, Երևանի համալս. հրատ., 2001թ.:
10. Պետրոսյան Կ.Խ. Նախաքննության գիտական կազմակերպման հիմքունքները, Երևան, «Տիգրան Մեծե, 2004թ.:
11. Ալեքսանյան Մ. Նախնական քննություն, Երևան, 2002թ.:
12. О некоторых проблемах судебного контроля в отношении оперативно-розыскной деятельности (соавтор Гагик Казинян), Պետություն և իրավունք, N 2 (72), Երևան, 2016
13. Ավետիսյան Դ.Զ., Դանիելյան Ա.Կ. Դատական վերահսկողությունը <բնակարանի խուզարկություն> քննչական գործողության նկատմամբ (ՀՀ վճռաբեկ դատարանի որոշումների վերլուծություն), <Դատական իշխանություն>, հուլիս 2016 7 (205)
14. Ավետիսյան Դ.Զ., Դանիելյան Ա.Կ. Վարույթն իրականացնող մարմնի որոշումների և գործողությունների (անգործության) հետագա դատական վերահսկողության քրեադատավարական կառուցակարգերի վերլուծությունը ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախադեպային իրավունքի համատեքստում <Դատական իշխանություն>, հուլիս 2016 7 (205)
15. Ավետիսյան Դ.Զ., Դանիելյան Ա.Կ. Հետագա դատական վերահսկողության սահմանների առանձին հարցերի վերլուծությունը ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախադեպային իրավունքի համատեքստում, <Դատական իշխանություն>, հուլիս 2016 7 (205)
16. Դանիելյան Ա.Կ. Վարույթի հանրային մասնակիցների կողմից մինչդատական ակտերը դատարան բողոքարկելու իրավաչափության որոշ հիմնախնդիրներ, ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետի ասպիրանտների և հայցորդների 2015թ. նստաշրջանի նյութերի ժողովածու,-Եր.: ԵՊՀ հրատ., 2016
17. Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարություն: Ընդհանուր մաս. Երևան, Երևանի համալս. հրատ., 2010թ.:

18. Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարություն: Հատուկ մաս. Երևան, Երևանի համալս. հրատ., 2010թ.:
19. Հայաստանի Հանրապետության դատախազությունը, Երևան, Երևանի համալս. հրատ., 2004թ.:
20. Հայաստանի Հանրապետության Վճռաբեկ դատարանի քրեական գործերով որոշումների ժողովածու, Հատորներ 1-8:
21. ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քրեական գործերով որոշումների գիտագործնական մեկնաբանություններ, հատորներ 1-3
22. Викторов Б.А. Общие условия предварительного расследования в советском уголовном процессе. М., 1971.
23. Гуляев А.П. Следователь в советском уголовном процессе. М., 1981.
24. Жогин Н.В., Фаткулин Ф.Н. Предварительное следствие. М., 1965.
25. Ларин А.М. Расследование по уголовному делу: процессуальные функции. М., 1986.
26. Лузгин А. Расследование как процесс познания. М., 1969.
27. Соловьев А.Б. Как организовать расследование, М., 2000.
28. Рыжаков А.П. Следственное действие и иные способы собирания доказательств. М., 1997,
29. Шейфер С.А. Собираание доказательств в советском уголовном процессе. Саратов, 1986.

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

30. Гуценко К.Ф., Головки Л.В., Филимонов Б.А. Уголовный процесс западных государств. М., 2001.
31. Доказывание в уголовном процессе: традиции и современность /Под ред. В.А. Власхина. М., 2000.
32. Демидов И.Ф. Проблема прав человека в российском уголовном процессе. М., 1995,
33. Добровольская Т.Н. Принципы советского уголовного процесса. М., 1971.
34. Зинатулин З.З. Уголовно-процессуальное принуждение и его эффективность. М., 1981.
35. Казинян Г.С., А.Б. Соловьев Проблемы эффективности следственных действий, Ереван, 1987.
36. Казинян Г.С. Актуальные проблемы уголовно-процессуального законодательства в третьей Республике Армения (сравнительно-правовое исследование). Ереван: 1999.
37. Кипнис Н.М. Допустимость доказательств в уголовном судопроизводстве, М., 1995,

38. Кругликов А.П. Правовое положение органов и лиц, производящих дознание, в советском уголовном процессе. Волгоград. 1986.
39. Курс. сов. уголовного процесса. Общая часть./Под ред. А.Д.Бойкова и И.И.Карпеца. С., 1989:
40. Куцова Э.Ф. Гарантии прав личности в советском уголовном процессе. М., 1973.
41. Лазарева В.А. Теория и практика судебной защиты в уголовном процессе, Самара, 2000,
42. Михайлова Т.А. Производство по применению принудительных мер медицинского характера: Методическое пособие.—М., 1987.
43. Петрухин И.Л. Свобода личности и уголовно-процессуальное принуждение. М., 1985.
44. Петрухин И.Л. Судебные гарантии прав личности в уголовном процессе, М., 1992:
45. Правовая система США. 3-й выпуск. М., 2007.
46. Орлов Ю.К. Основы теории доказательств в уголовном процессе, М., 2000,
47. Ратинов А.Р. Судебная психология для следователей, М., 2001.
48. Смирнов А.В. Состязательный процесс. М., 2001.
49. Стремовский В.А. Участники предварительного следствия. Ростов. 1966.
50. Строгович М.С. Курс советского уголовного процесса.(в 2-х т.). М., 1968 и 1970.
51. Татоян А.А. Расследование дела в системе уголовно-процессуальных функций (сравнительно-правовой анализ).—Ер.: Изд. Ереванского ун-та, 2007.
52. Теория доказательств в советском уголовном процессе. М., 1973.
53. Теоретические основы предварительного следствия. М., 1971.
54. Тетерин Б.С., Трошкин Е.З. Возбуждение и расследование уголовных дел. М., 1997.
55. Токарева М.Е. Процессуальные сроки при расследовании преступлений. М., 1976.
56. Шадрин В.С. Обеспечение прав личности при расследований, М., 2000,
57. Шестакова С.Д. Состязательность уголовного процесса. М., 2001.
58. Шейфер С.А. Следственные действия. Основания, процессуальный порядок и доказательственное значение, М., 2004,
59. Якуб М.Л. Процессуальная форма в советском уголовном судопроизводстве. М., 1981.
60. Фойницкий И.Я.Курс уголовного судопроизводства. С.Петербург, 1996.
61. Уголовный процесс (под ред. П.А.Лупинской, М., 2002).
62. Уголовный процесс (под ред. К.Ф.Гуценко, М., 2001).
63. Уголовный процесс (под ред. В.П. Божьева, М., 2002):
64. ՀՀ Սահմանադրական դատարանի որոշումը քաղաքացի Խ. Սուքիասյանի դիմումի հիման վրա՝ ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 285 հոդվածի 2-րդ մասի

երկրորդ պարբերության՝ ՀՀ Սահմանադրությանը համապատասխանության վերաբերյալ գործով /12 սեպտեմբերի 2009թ./:

65. ՀՀ Սահմանադրական դատարանի որոշումը քաղաքացի Ա. Զեյնալյանի, Ա. Խարգսյանի և Կ. Լուբինյանի, Մ. Դանիելյանի դիմումի հիման վրա ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 290 հոդվածի 1-ին և 5-րդ մասի՝ ՀՀ Սահմանադրությանը համապատասխանության վերաբերյալ գործով /7 դեկտեմբերի 2009թ./:
66. ՀՀ Սահմանադրական դատարանի որոշումը ՀՀ Մարդու իրավունքների պաշտպանի դիմումի հիման վրա՝ ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 284 հոդվածի 1-ին մասի՝ ՀՀ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ գործով /23 նոյեմբերի 2010թ./: